

CULTURA & ESPECTÁCULOS

ANY ÀNGEL RUIZ I PABLO

El Ruiz i Pablo més íntim en boca del seu ca

LAURA BAÑÓN

Es deia «Notí» i va ser el vivaç i estimat ca de la nombrosa família Ruiz Manent durant tres anys. El cussset va marcar les vivències dels fills d'Àngel Ruiz i Pablo i, posteriorment, els records dels 30 néts que va tenir. Es pot dir que va ser tota una institució familiar. Tal va ser la seva empremta en la família, que Ruiz i Pablo va escriure una novel·leta, on el narrador en primer persona és «Notí», el ca de la família.

Jesús Ruiz Manent, fill de Ruiz i Pablo, amb 'Pluto', un altre ca.

mateix de la vida. Lectors i lectores de totes les edats hi podran descobrir un nou Àngel Ruiz i Pablo.

La seva néta, Eloísa Ruiz González, ho explica així a la introducció del llibre: «Pens que va voler deixar-nos en aquesta obra alguna cosa de si mateix (...). 'Notí' va ser l'exclusa perfecta per deixar-nos un poc de la seva ànima, aquesta riquesa que és un tresor per als seus descendents. La tendresa amb la qual és tractat l'animal reflexa el clima d'amor d'aquella família: era suficient una

mirada perquè els seus fills sabessin que feien alguna cosa incorrecta. I és que l'amor és la millor pedagogia».

OBRA INÈDITA

«Memorias de un perro» era fins ara una obra inèdita i desconeguda, el manuscrit de la qual era en mans de la néta de l'escriptor, Eloísa Ruiz González.

Ara l'IME treu a la llum la novel·la, i segons Fina Salord, «la publicació esdevé un dels millors homenatges que es pot retre a l'escriptor des Castell en el 150è aniversari del seu naixement».

Segons explica Salord, «la narració en primera persona del jugador i entremaliat 'Notí', el ca de la família Ruiz Manent, permet a Àngel Ruiz i Pablo oferir una visió interior i amorosa de la seva dona, dels seus nombrosos fills i filles i, fins i tot, d'ell mateix». Tot i que la novel·la parla de la vivència íntima i familiar, l'escriptor, a través dels ulls i les paraules de 'Notí', «incorpora unes modulacions més crítiques i fins un punt desencantades no només sobre l'ofici i la passió d'escriure, amb la manca de reconeixement social, sinó també sobre el mateix ofici de viure personal i col·lectiu», apunta Fina Salord.

Àngel Ruiz i Pablo va escriure «Memorias de un perro» el 1923, quatre anys abans de morir. En aquest sentit, la coordinadora científica de l'IME comenta que «pot ser llegida també com un testament literari i vital en que, a través d'un aparentment menor, assoleix la grandesa de qui parla del seu món familiar i del sentit

Eloísa Ruiz, néta de l'escriptor, editora de 'Memorias de un perro'. ■ FOTO E.R.G.

Amb lupa

Eloísa Ruiz, editora de l'obra, la presentarà el dia 15 a l'IME

La néta d'Àngel Ruiz i Pablo, Eloísa Ruiz González, filla de Jesús Ruiz Manent, és l'editora de «Memorias de un perro» i l'autora de la introducció de la novel·la. A més aporta fotografies i documents gràfics per il·lustrar el llibre. L'obra surt a la llum dins la Col·lecció Petit Format de l'IME i ha estat impresa a Gràfiques Menorca. «Memorias de un perro» es presentarà el proper dia 15, a les 20 hores, a la seu de l'IME a Maó, i serà el primer acte que obrirà enguany les celebracions per commemorar l'Any Àngel Ruiz i Pablo a Menorca.

2015: els 150 anys del seu naixement

Àngel Ruiz i Pablo (Es Castell, 1865-Barcelona, 1927). ■ FOTO ARXIU

L.B.

El ple del Consell acordà, el passat mes de juliol, declarar el 2015 com Any Àngel Ruiz i Pablo, a proposta de la consellera insular de Cultura, Maruja Baïllo. La declaració té un triple objectiu: fer present la memòria del personatge, fomentar les iniciatives d'ajuntaments i entitats en relació amb la seva figura i emfatitzar la seva aportació amb una agenda d'activitats, que es presentarà dilluns.

UN HOME DE LLETRES

Àngel Ruiz i Pablo (Es Castell 1865-Barcelona, 1927) va treballar de jove en una impremta de Maó i posteriorment a Ciutadella com a empleat bancari. Es va iniciar al periodisme escrivint en la premsa menorquina i en el diari «La Almudaina» de Palma. D'idees progressistes en els primers anys de la seva joventut a Es Castell, amb el posterior canvi de residència a Ciutadella, es produeix una mutació paral·lela del seu pensament que es capgira vers el catolicisme conservador que volgué propagar amb la seva

obra. A partir de 1895 va iniciar la seva producció literària en català. A partir d'aquest moment va relacionar-se amb escriptors insulars importants, com Joan Alcover. Al 1911, degut a una crisi econòmica, va haver de partir a Barcelona. Allà va formar part del cos de redacció de «La Vanguardia» i fou impulsor dels Jocs Florals el 1919. Àngel Ruiz i Pablo va morir a Barcelona l'any 1927. Va ser nomenat Fill Il·lustre des Castell i l'escola d'educació primària de la població porta el seu nom com a homenatge, així com també la biblioteca del municipi. Àngel Ruiz i Pablo va ser un autor associat al moviment modernista, cultivava tant la llengua catalana com la castellana. Pel que fa a la producció literària d'Àngel Ruiz i Pablo en la nostra llengua, es situa dins el corrent costumista. Al capdavant, la valoració de la seva obra la trobem en aquestes paraules de Jordi Carbonell: «Amb l'obra honesta i digna de Ruiz i Pablo, Menorca s'incorpora a la Renaixença». El seu llegat literari és extens i abundant, destacant en diversos gèneres literaris i periodístics.